

پاسخ کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان

نحوه بهره‌مندی کسب‌وکارهای مجازی از بیمه تأمین اجتماعی

گزارش

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرافتی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتی‌نو به راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

یکی از مالکان یک هتل چهار ستاره به صورت شرکت شخصیت حقوقی در مشهد مقدس هستیم. چندی قبل یک قرارداد سه ماهه با یک مؤسسه استفاده در ارتباط با اقامت و پذیرایی از امکانات هتل برای کردیم. با توجه به اینکه لیست ماهیانه کارکنان هتل به تأمین اجتماعی ارسال و حق بیمه مربوطه نیز پرداخت شده و می‌شود، مع الوصف واگذارنده کار، پرداخت آخرین صورتحساب و پنج درصد از مطالبات هتل در رابطه با قرارداد را موقوف به ارائه مفاصاحساب سازمان تأمین اجتماعی کرده است. آیا لازم است حق بیمه قرارداد نیز توسط هتل پرداخت شود؟

واگذارنده کار موظف به رعایت ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی است، اما در صورتی که هتل با هر درجه ستاره و با شخصیت حقوقی دارای دفاتر قانونی باشد، حق بیمه قرارداد منعقد بر اساس لیست‌های ارسالی و پرداخت حق بیمه توسط هتل و بازرسی از دفاتر قانونی محاسبه و بعد از وصول بدهی احتمالی مفاصاحساب صادر می‌شود، اما چنانچه پیمانکار (هتل) در اخذ مفاصاحساب تعجیل داشته باشد، اگر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق کارکنان و پرداخت حق بیمه اقدام و طبق محتویات پرونده مطالباتی فاقد بدهی قطعی شده باشد به منظور مساعدت به پیمانکار (هتل) با اخذ تعهدنامه کتبی از شرکت پیمانکار مبنی بر بازرسی از دفاتر قانونی در آینده، مفاصاحساب صادر می‌شود و چنانچه هتل دارای بدهی قطعی بوده اما امکان پرداخت یکجای آن را نداشته باشد در این حالت در صورت پرداخت بدهی در دوره اجرای قرارداد و تقسیط مابقی آن و ارائه تعهدنامه کتبی در خصوص بازرسی از دفاتر قانونی، باز هم مفاصاحساب صادر می‌شود اما در صورت نداشتن دفاتر قانونی یا عدم ارائه آنها، حق بیمه قرارداد به استناد ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی حسب مورد به مأخذ ۱۶/۶۷ درصد و ۷/۸ درصد محاسبه شده و پس از وصول مفاصاحساب صادر خواهد شد.

دو ماه است شرکت استارت‌آپی و با فعالیت کسب و کار فضای مجازی راهاندازی کرده‌ایم و تصمیم داریم پرسنل خود را بیمه کنیم. شرایط و نرخ حق بیمه به چه میزان است؟

ابتدا لازم است مدیرعامل شرکت با همراه داشتن اساننامه شرکت، آگهی روزنامه رسمی کشور در خصوص ثبت شرکت، اجارنامه یا سند مالکیت محل فعالیت شرکت، مجوز فعالیت اخذ شده از مراجع مربوطه، جهت تشکیل پرونده مطالباتی به شعبه تأمین اجتماعی که شرکت در حوزه عملکرد آن شعبه قرار دارد، مراجعه و نسبت به تکمیل فرم‌های هویتی برای پرونده مطالباتی و ثبت تلفن همراه و ایمیل مدیرعامل یا صاحبان امضاء در سیستم تأمین اجتماعی و اخذ رمز عبور جهت رؤیت احکام مطالباتی تأمین اجتماعی و ارسال لیست‌های بیمه به صورت اینترنتی اقدام کنند. بعد از اخذ کد کارگاهی می‌توانید ضمن ارسال لیست پرسنل، حق بیمه مربوطه را با نرخ ۲۷ درصد (هفت درصد سهم بیمه‌شده و ۲۰ درصد سهم کارفرما) همراه با سه درصد بیمه بیکاری (به عهده کارفرما) جمعاً ۳۰ درصد پرداخت کنید. ضمناً طبق ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی مهلت ارسال لیست و پرداخت حق بیمه هر ماه تا آخرین روز ماه بعدی است. البته اگر افرادی از پرسنل شرکت به صورت دورکاری انجام وظیفه می‌کنند و برای آنها نیز لیست و حق بیمه پرداخت می‌شود لازم است هنگام مراجعه بازرس

تأمین اجتماعی جهت صورت‌برداری از پرسنل شاغل، ضمن ارائه مدارک مربوطه به پرسنل دورکار با بازرس سازمان تأمین اجتماعی جهت تأیید دورکاری آنها همکاری لازم را به عمل آورید.

مالک یک سردخانه مخصوص نگهداری میوه با چهار نفر پرسنل هستیم. در ارتباط با نگهداری مقادیری سیب در سردخانه، یک قرارداد چهار ماهه با یک شرکتی که مالکیت یک باغ سیب را در اختیار دارد، منعقد کرده‌ام. واگذارنده کار در متن قرارداد با اشاره به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی مبنی بر پرداخت قسمتی از مطالبات قرارداد را موقوف به ارائه مفاصاحساب تأمین اجتماعی کرده است. سؤال این است آیا سردخانه‌ها نیز مشمول ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی هستند؟

بله. واگذارنده کار موظف است طبق ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی پرداخت آخرین قسط، همچنین پنج درصد از مطالبات پیمانکار را موقوف به دریافت مفاصاحساب تأمین اجتماعی کند. در صورتی که پیمانکار (کارفرمای سردخانه) شخصیت حقیقی (مثل شما) باشد، اگر واگذارنده کار گواهی کند که ارائه خدمات در محل ثابت سردخانه متعلق به پیمانکار و توسط کارکنان شاغل در همان محل صورت گرفته، چنانچه سردخانه‌داری پرونده مطالباتی نزد شعبه تأمین اجتماعی بوده و پیمانکار نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه شاغلان در سردخانه اقدام کرده و طبق پرونده مطالباتی فاقد بدهی قطعی باشد، صدور مفاصاحساب قرارداد مربوطه بلامانع است و اگر پیمانکار بدهی قطعی داشته اما امکان پرداخت آن را به صورت یکجا نداشته باشد، می‌تواند با پرداخت بدهی در دوره اجرای قرارداد و تقسیط مابقی آن، مفاصاحساب دریافت کند. در صورتی که سردخانه بابت کارکنان خود لیست و حق بیمه پرداخت نکرده و از محل سردخانه نیز بازرسی کارگاهی انجام نشده باشد، در این حالت حق بیمه قرارداد طبق ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی حسب مورد به مأخذ ۱۶/۶۷ و یا ۷/۸ درصد محاسبه و بعد از وصول مفاصاحساب صادر می‌شود.

۲۶ سال سابقه پرداخت حق بیمه و ۵۸ سال سن در یک کارگاه مشغول به کار هستیم. آیا می‌توانم در اجرای ماده (۱۰) قانون نوسازی صنایع کشور با بیش از ۲۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شوم؟

خیر! ماده (۱۰) قانون نوسازی صنایع کشور در طول برنامه سوم الی پنجم توسعه قابلیت اجرایی داشت اما در برنامه ششم توسعه که تا آخر اسفندماه سال ۱۴۰۱ تمدید شد، این قانون اعمال نشده است؛ لذا شما بر اساس مقررات عام بازنشستگی بعد از دو سال و رسیدن به سن ۶۰ سالگی می‌توانید درخواست بازنشستگی کنید. توضیح اینکه این شرط سنی برای خانم‌ها ۵۵ سال است.

۲۶ درصد معلولیت و ۱۹ سال سابقه پرداخت حق بیمه در یکی از کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل هستیم. آیا می‌توانم با استفاده از قانون بازنشستگی معلولان عادی درخواست بازنشستگی کنم؟

معلولان عادی برای بازنشستگی باید حداقل ۲۰ درصد معلولیت و حداقل ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند؛ اما شما حداقل سابقه پرداخت حق بیمه را دارا نیستید، لذا بعد از یک سال که سابقه پرداخت حق بیمه شما به ۲۰ سال برسد می‌توانید بدون شرط سنی (طبق

دادنامه شماره ۵ مورخ ۱۳۸۷/۱/۱۸) و با دو سال سنوات ارفاقی (سنوات ارفاقی برای معلولان عادی ۲۰ تا ۳۰ درصد معلولیت، دو سال است) درخواست بازنشستگی کنید.

در ارتباط با یک مورد بدهی قطعی شده توسط هیأت تجدیدنظر تشخیص مطالبات استان به دیوان عدالت اداری شکوائیه تنظیم کرده و دیوان ضمن نقض رأی هیأت تجدیدنظر، دستور رسیدگی مجدد بدهی قطعی شده من را صادر کرده است. آیا رأی دیوان در خصوص پرونده من در هیأت تجدیدنظر ستاد مرکزی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد؟

خیر! طبق دادنامه شماره ۱۶۹۰ مورخ ۱۳۹۸/۸/۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، اگر آراء هیأت تجدیدنظر در دیوان عدالت اداری نقص و دستور رسیدگی مجدد صادر شود، رأی دیوان مجدداً در همان هیأت تجدیدنظر اولی رسیدگی خواهد شد.

مدت ۱۰ سال به صورت متوالی در یکی از مشاغل سخت و زیان‌آور شاغل و بیمه‌شده تأمین اجتماعی بودم و بعد از این مدت، شش ماه از غرامت دستمزد ایام بارداری (مرخصی زایمان) استفاده کرده و بعد از اتمام مرخصی، بلافاصله ۹ سال است در شغل دیگر سخت و زیان‌آور به صورت متوالی شاغل هستم و حق بیمه مربوطه نیز پرداخت می‌شود. در شماره قبلی نشریه قید شده بود دریافت غرامت دستمزد ایام بیماری جزء سوابق اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب می‌شود، خواستم بپرسم آیا غرامت دستمزد ایام بارداری نیز به سوابق سخت و زیان‌آور افزوده می‌شود؟

ایام استفاده از مرخصی بارداری به عنوان سابقه اشتغال در کارهای سخت و زیان‌آور محسوب نمی‌شود، اما از طرف دیگر موجب زائل شدن توالی اشتغال در کارهای سخت و زیان‌آور نیز نخواهد بود، لذا چون مدت شش ماه مرخصی زایمان شما بین دو مقطع اشتغال در کارهای سخت و زیان‌آور واقع شده بنابراین توالی ۱۹ سال سابقه سخت و زیان‌آور برقرار است. اگر یک سال دیگر به صورت مداوم در این شغل اشتغال به کار داشته باشید با داشتن ۲۰ سال سابقه متوالی می‌توانید بدون در نظر گرفتن شرط سنی در خواست اولیه خود را جهت استفاده از این قانون به اداره کار محل اشتغال ارائه کنید.

پدرم مستمراً کار افتاده کلی از تأمین اجتماعی دریافت می‌کند. من که ۳۰ سال سن دارم و فاقد شغل و شوهر هستم و تحت کفالت پدرم هستم با توجه به اینکه قبلاً در یک شرکتی شاغل بودم و مدتی سابقه پرداخت حق بیمه دارم، آیا اگر خودم را بیمه اختیاری کنم از کفالت پدر خارج می‌شوم و حق اولادی که وی از بابت من دریافت می‌کند، قطع می‌شود؟

خیر. انعقاد قرارداد بیمه اختیاری طبق شرایط مربوطه آن، توسط فرزند ذکور و اناث بیمه‌شده اصلی، بازنشسته، کار افتاده کلی، مانع از بهره‌مندی از کفالت والدین و به تبع آن دریافت حق اولاد با لحاظ شرایط قانونی نخواهد بود. لازم به یادآوری است فرزندان ذکور و اناث مستمراً بگریز مانده نیز بدون اینکه مستمراً آنها قطع شود می‌توانند در صورت احراز شرایط لازم با عقد قرارداد در ردیف بیمه‌پردازان اختیاری قرار گیرند.

۳۰ سال سن دارم و در تاریخ ۱۴۰۱/۵/۱۵ از محل کار اخراج شده‌ام. با تنظیم دادخواست در اداره

کار تقاضای برقراری مقرری بیمه بیکاری کرده‌ام. چون ممکن است فرایند رسیدگی به بیکاری من در هیأت‌های حل اختلاف اداره کار زمانبر باشد، آیا می‌توانم جهت بهره‌مندی از خدمات درمانی تأمین اجتماعی تا تاریخ برقراری بیمه بیکاری خودم را با نرخ ۱۲ درصد بیمه زنان خانه‌دار کنم؟

بله. در صورت داشتن شرایط لازم، عقد قرارداد بیمه زنان خانه‌دار تا برقراری مقرری بیمه بیکاری بلامانع است. البته جهت استفاده از درمان تأمین اجتماعی لازم است همراه با پرداخت حق بیمه مربوطه، حق سرانه درمان نیز پرداخت کنید. در ضمن بعد از برقراری بیمه بیکاری، حق بیمه‌های پرداختی شما را تاریخ برقراری عیناً قابل استرداد است.

کارمند یک مؤسسه دولتی هستیم، اما بیمه من تأمین اجتماعی است. اخیراً وضع حمل کرده‌ام. آیا مدارک مربوطه جهت پرداخت مرخصی زایمان را باید به سازمان تأمین اجتماعی ارائه دهم؟

طبق ماده (۶۴) قانون تأمین اجتماعی اگر کارفرمای مؤسسه دولتی شما طبق قوانین و آیین‌نامه مربوطه مکلف به پرداخت حقوق یا مزد بیمه‌شدگان شاغل در ایام بیماری و یا مرخصی زایمان است، در این صورت سازمان تأمین اجتماعی صرفاً معالجه بیمه‌شدگان در ایام مذکور را برعهده دارد و پرداخت ایام غرامت مرخصی زایمان شما برعهده تأمین اجتماعی نیست.

بر اساس وکالت‌نامه تنظیم شده در یکی از نمایندگی‌های جمهوری اسلامی در خارج از کشور در ارتباط با بیمه ایرانیان خارج از کشور کلیه مراحل بیمه‌ای یکی از هموطنان مقیم خارج کشور با نرخ ۱۸ درصد را انجام داده‌ام و چون پزشک معاینه‌کننده در خارج از کشور، متقاضی را سالم و فاقد بیماری تشخیص داده بود، مدارک پزشکی به کمیسیون پزشکی تأمین اجتماعی ارجاع داده نشد و با عقد قرارداد، شروع بیمه پردازی بیمه‌شده از اول بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ بوده و حق بیمه ماه‌های بهمن ۱۴۰۰ لغایت اردیبهشت سال ۱۴۰۱ را در مهلت مقرر سه ماهه (پرداخت حق بیمه هر ماه تا آخرین روز دو ماه بعدی) پرداخت کرده‌ام، اما به علت فراموشی و مشغله کاری حق بیمه خردادماه تاکنون که شهر یورماه است در مهلت سه ماهه پرداخت نشده است. آیا قرارداد وی ابطال شده و نیاز به درخواست و قرارداد جدید دارد؟ ضمناً چون وی در محل کار خارج از کشور دچار حادثه شده است آیا مشمول حوادث ناشی از کار خواهد بود؟

سازمان تأمین اجتماعی در راستای تداوم بیمه پردازی بیمه‌شدگان سه گروه از بیمه‌های غیر اجباری، یعنی اختیاری، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و همچنین بیمه ایرانیان خارج از کشور طبق بخشنامه‌ای اعلام کرده، در طول مدت بیمه پردازی این قبیل بیمه‌شدگان و بر اساس هر قرارداد صرفاً یک‌بار اجازه داده شده چنانچه حق بیمه ماهیانه به جای سه ماه، حداکثر تا پایان ماه چهارم پرداخت شود، تداوم بیمه پردازی با رعایت سایر شرایط امکان پذیر است. اما پرداخت‌های بعد از مهلت چهار ماهه (پنجم به بعد) موجب ابطال قرارداد مربوطه می‌شود؛ لذا شما تا آخرین روز شهر یورماه مهلت دارید تا حق بیمه خردادماه را پرداخت کنید. ضمناً حوادث ناشی از کار در خصوص بیمه ایرانیان خارج از کشور موضوعیت نداشته و کلیه حوادث این قبیل بیمه‌شدگان، غیر ناشی از کار تلقی می‌شود.

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

موضوع تأیید

دارو و صرفاً مربوط

به سازمان

تأمین اجتماعی

نیست

بلکه دیگر

سازمان‌های

بیمه گر مانند

بیمه خدمات

درمانی سلامت

نیز ملزم به تأیید

داروهای خاص

هستند

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

